

יגדיל תורה

חברת לזמדי שי"ם

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

חושך גלמודי, מהנאמך כפרש כה"ה

האם מקיים מצוה בחצי שיעור של מצוה?

שני קונמות מצטרפין... דאמר אכילה מזו עלי קונם אכילה מזו עלי קונם אי הכי אמאי מצטרפות סוף סוף זיל להבא ליבא שיעורא וזיל להבא ליבא שיעורא דאמר אכילה משתיהן עלי קונם שזועות כב.

כתב בשבות יעקב (שו"ת ח"ב סי' יח) שמי שאין לו בליל הסדר אלא פחות מכזית מצה, אינו צריך לאכלו כלל, כיון שבאכילת חצי שיעור אין מקיימים המצוה.

אך בברכי יוסף (או"ח סי' תפב סק"ד) הביא דבריו וכתב דאף שאינו מקיים המצוה בשלימות מ"מ קצת מצוה יש בזה, כמו לענין איסור שנפסק להלכה דחצי שיעור אסור מן התורה, היא הדין אף במצוות. וכתב עוד שאף אם אין שום קיום מצוה ראוי ונכון לאכול כמה שאפשר כדי לקיים זכר למצוה.

ובספר "עיקרי הד"ט" (סי' יט אות יג) הביא נפק"מ במחלוקת זו, באופן שיש שני אנשים בספינה בפסח ואין להם רק כזית אחד מצה, שלדעת הסוברים שאין שום קיום מצוה בחצי שיעור, אין שום ענין לחלק המצה לשניהם, וכל דאלים גבר. אך לדעת הסוברים שיש קיום מצוה בפחות מכזית, אין ראוי שאחד יגבר על חבריו ויקיים המצוה בשלימות וחבירו לא יקיים המצוה כלל, וצריכים לחלק המצה לחצאין כדי שכל אחד יוכל לקיים המצוה אף אם אינה בשלימות.

וכתב שכמעט הסברא נותנת שבעשייתו מצוה שאינה מן המובחר ומזכה את חבירו במצוה שאינה מן המובחר, תהיה זכותו גדולה יותר ממה שיעשה לבדו מצוה מן המובחר.

אמנם בשדי חמד (אסיפת דינים חמץ ומצה סי' יד אות ד) חלק עליו.